

WYMAGANIA EDUKACYJNE

SPECJALNOŚĆ INSTRUMENTALISTYKA

SPECJALIZACJA - GRA NA FLECIE

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

Autor: Karina Kandzia-Maniak

Opracowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego

Dz.U. z 2023 r., poz. 1754

Cele kształcenia i treści nauczania:

- I. Przyswojenie wiedzy z zakresu gry na flecie:
  1. Zasady bezpieczeństwa i higieny,
  2. Historia instrumentu i wiedza w zakresie literatury przedmiotu,
  3. Budowa i pielęgnacja instrumentu,
  4. Technika wykonawcza.

- II. Wykształcenie umiejętności gry na instrumencie:
  1. Aparat gry,
  2. Technika gry,
  3. Interpretacja,
  4. Specjalistyczna terminologia, notacja muzyczna,
  5. Samodzielna praca,
  6. Współpraca.

- III. Prezentacja publiczna:
  1. Praktyka estradowa,
  2. Prezentacja w mediach cyfrowych.

- IV. Funkcjonowanie w środowisku artystycznym:
  1. Rozwój artystyczny i zawodowy,
  2. Etyka zawodowa.

Klasa I

Zagadnienia techniczno - wykonawcze:

Okres I

Uczeń:

- potrafi określić warunki bezpieczeństwa i higieny pracy,
- omawia czynniki wpływające na bezpieczeństwo,
- posiada wiedzę dotyczącą historii fletu i jego odmian,
- omawia budowę fletu oraz zasady jego pielęgnacji,
- prezentuje poprawny aparat gry i potrafi korygować błędy własnej postawy,
- kontroluje prawidłowy układ rąk i palców,
- omawia warsztat wykonawczy w tym budowę aparatu oddechowego oraz jego rolę w grze na flecie,
- koryguje technikę wydobywania dźwięku, zadęcia - rola warg, języka i krtani,
- posługuje się różnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką oraz kolorystyką dźwięku,
- czyta nuty a'vista, realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela,
- doskonali umiejętności koncentracji i pokonywania tremy podczas występów publicznych,
- realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem,
- współpracuje z akompaniatorem, bierze udział w audycjach klasowych lub koncertach szkolnym co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchania śródroczne:

Część techniczna:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Część repertuarowa:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Okres II

Uczeń:

- posiada podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,
- omawia w zarysie historię fletu i jego odmiany,
- dysponuje wiedzą w zakresie literatury przedmiotu,
- wymienia reprezentatywne utwory fletowe oraz i kompozytorów różnych epok,
- omawia budowę fletu zasady pielęgnacji i sposoby czyszczenia instrumentu,
- prezentuje poprawnie aparat gry, w tym technikę oddechową oraz technikę zadęcia,
- kontroluje prawidłowy układ rąk i palców
- posługuje się różnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką oraz kolorystyką dźwięku,
- czyta nuty a'vista, realizuje zasady notacji muzycznej,
- planuje i organizuje systematyczną pracę,
- doskonali umiejętność koncentracji i pokonywania tremy podczas występów publicznych,
- rozwija umiejętności gry zespołowej oraz współpracy z akompaniatorem,
- korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych,
- występuje w audycjach klasowych lub koncertach szkolnych: przynajmniej raz w semestrze bierze w nich udział.

Przesłuchanie techniczne:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Egzamin promocyjny:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Klasa II

Zagadnienia techniczno - wykonawcze:

Okres I

Uczeń:

- prezentuje poprawne aparat gry w tym technikę oddechową i technikę zadęcia,
- kontroluje postawę układ rąk i palców,
- kształtuje dźwięk na długich wartościach nut ze szczególnym uwzględnieniem intonacji,
- doskonali technikę manualną w obrębie skali c1 - h3,
- stopniuje dynamikę
- czyta nuty a'vista, realizuje zasadę notacji muzycznej oraz posługuje się specjalistyczną technologią,
- interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i ich budową formalną,
- wymienia reprezentatywne utwory fletowe oraz ich kompozytorów różnych epok,
- rozróżnia cechy charakteryzujące epoki, style i budowy formalnej utworów,
- planuje i organizuje systematyczną pracę,
- doskonali umiejętność koncentracji i pokonuje tremę podczas występów scenicznych,
- rozwija współpracę z akompaniatorem,
- bierze udział w audycjach klasowych lub koncertach szkolnych co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchania śródroczne:

Część techniczna:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Część repertuarowa:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Okres II

Uczeń:

- swobodnie posługuje się aparatem oddechowym oraz posiada prawidłowe zadęcie,
- kontroluje postawę układ rąk i palców,
- kształtuje dźwięk na długich wartościach nut ze szczególnym uwzględnieniem intonacji,
- doskonali technikę manualną w obrębie skali c1 - h3,
- stopniuje dynamikę,
- czyta nuty a'vista, realizuje zasady notacji muzycznej oraz posługuje się specjalistyczną terminologią,
- interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i budową formalną,
- dobiera umiejętnie środki oraz wykazuje się w grze kreatywnością muzykalnością i wrażliwością artystyczną,
- prawidłowo wykonuje mordenty, obiegniki z zastosowaniem chwytów alternatywnych,
- doskonali umiejętność koncentracji i pokonuje tremę podczas występów publicznych,
- planuje i organizuje systematyczną pracę,
- rozwija współpracę z akompaniatorem,
- bierze udział w audycjach klasowych lub koncertach szkolnych co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchanie techniczne:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Egzamin promocyjny:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Klasa III

Zagadnienia techniczno - wykonawcze:

Okres I

Uczeń:

- rozwija technikę oddechową,
- kontroluje postawę, układ rąk i palców,
- pracuje nad wyrównaniem brzmienia w całej skali instrumentu,
- rozwija biegłość techniczną,
- poszerza możliwości dynamiczne,
- doskonali technikę wibracji,
- orientuje się w typach główek fletowych oraz stosowanych materiałach,
- identyfikuje usterki instrumentu, dokonuje prostych napraw i regulacji,
- doskonalenie umiejętności koncentracji i pokonywania tremy podczas występów publicznych,
- ocenia warunki akustyczne sali i dostosowuje do nich sposób wykonania,
- stosuje zasadę poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji,
- współpracuje z akompaniatorem bierze udziału w audycjach klasowych lub koncertach szkolnych co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchania śródroczne:

Część techniczna:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Część repertuarowa:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Okres II

Uczeń:

- systematycznie pracuje nad oddechem oraz zadęciem,
- kontroluje postawę, układ rąk i palców,
- doskonali technikę wibracji,
- wyrównuje brzmienie i dokonuje płynnych zmian pomiędzy rejestrami,
- rozwija biegłość techniczną,
- rozszerza możliwości dynamiczne,
- potrafi skorygować intonację z fortepianem oraz innymi instrumentami,
- stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych,
- podczas występów scenicznych ocenia warunki akustyczne sali i dostosowuje do nich sposób wykonania,
- wykonuje z pamięci część utworów ze swojego repertuaru, stosując zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji,
- współpracuje z akompaniatorem biorąc udział w audycjach klasowych lub koncertach szkolnych co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchanie techniczne:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Egzamin promocyjny:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Klasa IV

Zagadnienia techniczno - wykonawcze:

Okres I

Uczeń:

- kontroluję postawę, układ rąk i palców,
- doskonali technikę oddechową i zadęciową,
- pracuję nad barwą i wyrównaniem brzmienia w całej skali fletu,
- doskonali technikę manualną,
- świadomie kształtuje dźwięk i koryguje intonację,
- doskonali artykulację
- poszerza możliwości dynamiczne,
- podaje przykłady wykorzystania fletu w literaturze kameralnej i orkiestrowej,
- wymienia wybitnych flecistów o znaczącym dorobku artystycznym,
- realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami oraz nauczycielem,
- współpracuje z akompaniatorem,
- stosuje współczesne techniki wykonawcze,
- bierze udział w audycjach klasowych lub koncercie szkolnym raz w semestrze

Przesłuchania śródroczne:

Część techniczna:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Część repertuarowa:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Okres II

Uczeń:

- kontroluję postawę układ rąk i palców,
- doskonalą technikę oddechową i zadęciową,
- pracuję nad barwą i wyrównaniem brzmienia w całej skali fletu,
- doskonalą technikę manualną,
- świadomie kształtuje dźwięk i koryguje intonację,
- doskonalą artykulację
- poszerza możliwości dynamiczne,
- wskazuje podstawowe czynniki mające wpływ na intonację,
- opisuje możliwości techniczne instrumentu,
- charakteryzuje podstawowe techniki wykonawcze w muzyce współczesnej,
- stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry,
- dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na wykonanie utworów o charakterze wirtuozowskim
- współpracuje z akompaniatorem,
- stosuje współczesne techniki wykonawcze,
- Bierze udział w audycjach krasowych lub koncercie szkolnych raz semestrze.

Przesłuchanie techniczne:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Egzamin promocyjny:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Klasa V

Zagadnienia techniczno - wykonawcze:

Okres I

Uczeń:

- prezentuje poprawne aparat gry w tym technikę oddechową i technikę zadęcia,
- kontroluje postawę układ rąk i palców,
- posługuje się wyrównanym brzmieniem oraz poprawną intonacją w całej skali instrumentu,
- dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na wykonanie utworów o charakterze wirtuozowskim,
- posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką oraz kolorystyką dźwięku,
- potrafi ocenić jakość wykonywanych działań,
- analizuje własne kompetencje,
- identyfikuje obszary wiedzy i umiejętności wymagające doskonalenia,
- wyznacza sobie cele rozwojowe, sposoby i terminy ich realizacji,
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym,
- koncentruje się podczas występu opanowując tremę,
- rozwijanie współpracy z akompaniatorem oraz różnymi zespołami,
- rozwija swoją grę na flecie piccolo oraz flecie altowym w ramach możliwości dostępu do instrumentów,
- bierze udział w audycjach klasowych oraz koncertach szkolnych co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchania śródroczne:

Część techniczna:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Część repertuarowa:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Okres II

Uczeń:

- prezentuje poprawne aparat gry, w tym technikę oddechową i technikę zadęcia,
- świadomie kontroluje postawę, układ rąk i palców,
- posługuje się wyrównanym brzmieniem oraz poprawną intonacją w całej skali fletu,
- dysponuje biegłością techniczną oraz szerokim wachlarzem dynamicznym,
- posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, agogiką oraz kolorystyką dźwięku,
- stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego,
- korzysta z narzędzi pomocnych ćwiczeniach,
- interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki oraz świadomie prowadzi formę muzyczną,
- korzysta z technologii informacyjnej oraz komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych,
- obsługuje sprzęt elektroniczny umożliwiający rejestrację swojej gry,
- potrafi publikować swoje prezentacje artystyczne z zachowaniem ochrony własności intelektualnej,
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym,
- bierze udział w koncertach szkolnych co najmniej raz w semestrze.

Przesłuchanie techniczne:

1. Gama dur i moll wraz z elementami
2. Dwie przygotowane etiudy
3. Gra a'vista

Egzamin promocyjny:

Utwór cykliczny wraz z miniaturą solo lub z fortepianem (utwór lub fragment utworu do realizacji z pamięci dostosowany do indywidualnych możliwości pamięciowych ucznia)

Klasa VI

Zagadnienia techniczno - wykonawcze:

Okres I

Uczeń:

- stosuje ćwiczenia rozluźniające, oddechowe i zadęciowe,
- pracuje nad dźwiękiem, jego barwą i intonacją,
- doskonali technikę manualną
- samodzielnie interpretuje utwory zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki,
- świadomie koryguje własne błędy i dokonuje krytycznej samooceny,
- kształtuje wrażliwość i wyobraźnię muzyczną, poznaje literaturę fletową wszystkich epok ze szczególnym uwzględnieniem muzyki współczesnej,
- poszerza możliwości dynamiczne i artykulacyjne,
- aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności,
- wykorzystuje różne źródła informacji w celu doskonalenia umiejętności zawodowych,
- aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym,
- przestrzega zasad etycznych oraz utrzymuje właściwe relacje w środowisku,
- doskonali grę utworów orkiestrowych,
- rozwija współpracę zespołową oraz akompaniamentem.

Udział w obowiązkowym przesłuchaniu technicznym dla uczniów klas dyplomowych w I okresie:

Program:

- poprawne wykonanie dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej
- prezentacja przygotowanych fragmentów studiów orkiestrowych

Okres II

Uczeń:

- prezentuje poprawny aparat gry w tym technikę oddechową i technikę zadęciową, kontrolując postawę, układ rąk i palców,
- stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry,
- posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi: dynamiką, agogiką oraz kolorystyką dźwięku,
- dysponuje zaawansowaną biegłością techniczną,
- stosuje współczesne techniki wykonawcze,
- dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego charakteru utworu oraz wykonywanej partii,
- przewiduje skutki podejmowanych działań i ponosi odpowiedzialność za podejmowane decyzje,
- rozwija współpracę zespołową oraz z akompaniatorem,
- przygotowuje program dyplomowy.

Program egzaminu dyplomowego:

4. Koncert

5. Sonata, Sonatina, Wariacje lub utwór cykliczny do wyboru

Utwór dowolny solo lub z akompaniamentem

Utwór lub wybrana część utworu cyklicznego do realizacji z pamięci .